

izvrsten. Glede nravnosti je bil dober, politično obnašanje neoporečno in ni na sumu, da bi pripadal kaki tajni družbi.

Ko je šlo za zasedbo advokatskega mesta, je o poznejšem politiku dr. Mat **Kavčiču** poročal (2. febr. 1835) policijski ravnatelj Sicard guberniju, da je K. okrajni komisar v Mekinjah, rojen v Medvodah, 32 let star, kat. vere. poročen, kmečki sin, ki je dovršil jur.-polit. studije l. 1828 na dunajski univerzi z najboljšim uspehom, l. 1829 je postal doktor,²⁰ l. 1834 pa je s posebno odliko napravil odvetniški izpit. Sicard pravi dalje, da je dr. K. skromen in miren mož in je v nraavstvenem oziru na najboljšem glasu, v političnem oziru pa ni bilo nikoli opaziti niti najmanjše nepovoljnosti: je vnet pristaš cesarske hiše in ne pripada nobeni tajni družbi.²¹

Poleti l. 1847 je zvedel ljubljanski gubernij od celovške filozofske studijske direkcije, da se je Karel **Dežman** prijavil za konkurzni izpit za stolico poljedeljstva in prirodopisja. Policija je (15. julija 1847) izpolnila predpisano tabelo, ki imenuje Dežmana doktoranda prava in pravi, da je posestnik hiše št. 270 v Ljubljani, 26 let star, rojen v Idriji, da je »zdravih«
religioznih načel, v političnem oziru je izvrsten (gediegen), njegovo življenje je zelo urejeno in je na prav dobrem glasu ter da ne pripada nobeni tajni družbi.

Nekako v istem času se je dr. Vinko **Klun**, takrat zasebni učitelj nemščine v Benetkah, poganjal za katedro nemškega jezika in literature v Cremoni. Ljubljanska policija je 14. avgusta 1847 poročala o njem generalnemu policijskemu ravnatelju v Benetkah. Iz obvestila je mogel ta posneti, da je Klun rojen Ljubljčan, 24 let star, sin ljubljanskega, že pred 20 leti umrlega podeželskega kočijaža. Razen svoje matere, ki je živela v Ljubljani kot vdova v zelo skromnih razmerah, ni imel nobenih drugih živčih bližnjih sorodnikov. V Ljubljani je dovršil gimnazijske in filozofske studije s prav dobrim uspehom, pred nekako tremi leti je stopil v prakso pri ljubljanskem provincialnem državnem knjigovodstvu, po dveh letih pa je zapustil to službo, ker ni imel veselja do nje. Pred poldrugim letom pa se je po posredovanju tržaškega škofa, čigar naklonjenost si je znal pridobiti, podal v Benetke kot domači učitelj v neko grofovsko družino. Za časa ljubljanskega bivanja je bilo njegovo vedenje v vsakem oziru vedno neoporečno, njegovo življenje zelo

Anton Stelzich

urejeno ter je bil na glasu kot reden, zelo nadarjen in spreten mladenič. Vendar so hoteli nekateri zapaziti na njem čisto neko prenapetost v njegovih nazorih, ki pa se nikakor ni tikala političnih zadev. Tudi pri oblasti, kjer je služboval, so ga ohranili v dobrem spominu. Njegova načela so se izkazala kot izvrstna, tudi ne pripada nobeni tajni družbi.

Bilo je zopet poleti l. 1847, ko so se v Vinkovcih spoteknili nad 27letnim, vitkim plavalasim juristom Jožefom **Čižmanom**, ki jim je tam pravil, da potuje po uradnem nalogu, da bo obiskal Mitrovico, Zemun in Belgrad in da bo preiskal arhive grških samostanov. V njegovem spremstvu je bil menda tudi neki mlad trgovec iz Karlovca. Potoval je s potnim listom, ki ga je dobil v Ljubljani za pot na Dunaj. Pravil je, da se je tam poročil s hišno posestnico in je sedaj pričakoval službe pri cenzurski direkciji, dotlej pa da hoče v znanstvene svrhe potovati v Turčijo in Egipt, za kar bo na Dunaju dobil potreben potni list. Dalje je trdil, da prevaja neko orientalsko zgodovino, za kar dobiva na razpolago gradivo v Dvorni knjižnici, in da stremi za službo pri c. kr. tajni dvorni pisarni (k. k. geheime Haus-, Hof- und Staatskanzlei).

Čižman jo je po vsem tem namesto naravnost na Dunaj mahnil preko Vrhnike, Reke in Karlovca v Vinkovce. Ljubljanska policija je poročala, da živi njegova mati kot vdova (njen mož je bil učitelj na ljubljanski normalki in je umrl pred 15 leti) v bornih razmerah toda neoporečno. Čižman (ki je imel na Dunaju še

²⁰ Po Kidriču pravilno l. 1830. (Razprave znan. društva za hum. vede, III, 1926, str. 70.)

²¹ Muzejski arhiv v Ljubljani, odd. predsedstveni spisi ilir. gubernija, No 282 de a. 1835.